

Op weg met het Jodendom

Terugblik op Tisja beAv

Op woensdagavond 22 juli zaten we in een donkere synagoge met 10 schalen met ieder 10 waxinelichtjes op de vloer. De meeste leden zaten op de grond. We hadden alleen iets te drinken voor de marechaussee, voor ons begon het vasten. We lazen de Klaagliederen van Jeremia.

In het Hebreeuws heet dit boek Eicha. Het woord Eicha komt drie keer voor in de Tanach. Mozes zei: *Eicha esa levadi*, hoe kan ik in mijn eentje de last van dit volk dragen? De profeet Jesaja zei: *Eicha hajeta lezona*, hoe is deze trouwe stad een hoer geworden? De derde Eicha is het begin van de Klaagliederen, toegeschreven aan de profeet Jeremia: *Eicha jasjva badad*,

Hoe eenzaam zit zij neer, de stad die ooit vol leven was. In alle gevallen is er sprake van een klacht. Maar niet zomaar een klacht. In alle gevallen gaat het om wat het gevolg is als te weinig mensen zich bekommeren om de gemeenschap. Van de Lubavitscher rebbe werd gezegd dat hij uitblonk in *ichpatioet*, het zich aantrekken. Hij bekommerde zich om matzes voor Pesach in Groenland, een mikwe in Afganistan, een Joodse school in Peru, enzovoort. Omdat het in Jeruzalem ontbrak aan *ichpatioet*, en ieder alleen voor zichzelf leefde, werd de stad eerst een hoer, en uiteindelijk verwoest. Dat is wat we ons moeten realiseren, we moeten om elkaar geven en voor elkaar zorgen.

Wat herdenken we op Tisja beAv?

- Nebuchadnezar verwoest in 586 voor de jaartelling de tempel van Sjilomo.
- De Romeinen verwoesten in het jaar 70 de Tweede Tempel.
- In 135 verslaan de Romeinen de Joodse opstandelingenleider Bar Kochba.
- Paus Urbanus II besluit in 1070 de eerste Kruistocht uit te voeren.
- En in 1492 worden we verdreven uit Spanje.
- De Eerste Wereldoorlog begint op Tisha beAv.
- In 1929 breekt een bloedige confrontatie tussen Joden en Arabieren uit in Jeruzalem.
- In 1942 wordt het getto in Warschau ontruimd.
- En we herdenken 7 oktober 2023.

Als het vasten bijna voorbij is, herinneren we ons dat volgens de overlevering de Masjiach geboren zal worden op deze dag. Deze vertroosting klinkt nog na *in de zeven komende Sjabbats tot Rosj Hasjana, we lezen dan de troostprofetieën vanaf Jesaja 40.*

Troost, troost mijn volk, zegt jullie God

Spreek Jeroesjalajim moed in, maak haar bekend

Dat haar slavendienst voorbij is, dat haar schuld is voldaan

© Nel van den IJssel-Groen, lid Klal Yisrael in Delft

Bron: Derasjot (preek) van rabbijn Nathans, Foto van gestolen menora in Rome op de Titusboog